

SVÆLGKATAR (PHARYNGITIS)

DEFINITION OG ÅRSAGER

Svælgkatar er en betændelsestilstand i svælget, som kan være både akut og kronisk. Den akutte er langt den hyppigste og skyldes i de fleste tilfælde infektion med virus. Akut svælgkatar optræder ofte i forbindelse med forkølelse, influenza, mononukleose (kysesyge) eller mæslinger. Det kan også skyldes bakterier som streptokokker, mycoplasma eller klamydia.

Kronisk svælgkatar er en dårligt afgrænset lidelse, som viser sig ved ubehagelig fornemmelse i svælget. Årsagerne til denne kan være mange:

SYMPTOMER PÅ SVÆLGKATAR

Akut:

Hovedsymptomet er ondt i halsen. Det begynder med en tør kradsende fornemmelse i svælget og evt. let feber. Efterhånden kommer der smerter ved synkning. Smerterne lindres ofte, når man synker fast føde. Der kan være hoste, og man kan have slim i halsen. Lymfeknuderne under hagen og på halsen kan være forstørrede og ømme.

Kronisk:

Kradsen, brænden, svien, tørhed i halsen. Fornemmelse af klump i halsen. Der er trang til at rømme sig, hoste og harke. Ofte er symptomerne værst om morgenen.

FORHOLDSREGLER OG DIAGNOSE

Ved symptomer på akut svælgkatar anbefales det, at man tager den med ro og undgår at ryge tobak eller opholde sig i røgfyldte lokaler. Smerterne kan lindres af varme drikke. Ved længerevarende eller svære symptomer bør man gå til sin egen læge. Denne vil kigge ned i halsen og evt. prøve for at se, om det er bakterier, der er årsag til sygdommen.

Ved symptomer på kronisk svælgkatar bør man gå til sin egen læge, for at denne kan hjælpe med at finde årsagen til symptomerne.

BEHANDLING AF SVÆLGKATAR

Akut:

Symptomerne forsvinder ofte af sig selv i løbet af et par dage. Sengeleje, varme drikke og hovedpinepiller kan lindre symptomerne. Hvis det er bakterier, der har udløst svælgkatar, kan der behandles med antibiotika.

Kronisk:

Da der er mange forskellige årsager til kronisk svælgkatar, kan man ikke angive en enkelt behandling. Vigtigt for alle typer er det dog, at man så vidt muligt undgår

at ryge, drikke alkohol og at rømme sig eller hoste for meget. Derudover er behandlingen en lægeopgave. A-vitamin-tabletter kan have god effekt hos nogle. Hvis der er problemer med luftpassagen gennem næsen, bør dette afhjælpes, evt. ved operation. Man kan også pensle slimhinden i svælget med forskellige opløsninger, der hos nogle har en lindrende effekt.

FORLØB OG KOMPLIKATIONER

Akut svælgkatar går som oftest over af sig selv. Kronisk svælgkatar er ofte vanskeligt at få til at forsvinde helt, og i mange tilfælde må man vænne sig til at leve med generne.

